

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katoli. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznikov, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon - številka 74.

Štev. 128.

V Ljubljani, v sredo 7. junija 1899.

Letnik XXVII

Dreyfusova pravda.

V soboto je kasacijski dvor v Parizu sklenil, da Dreyfus ni bil pravilno obsojen in da naj ga sodi novo vojno sodišče. S tem je končano eno dejanje žalostno, ki se že peto leto igra na francoskem odru. Bliskoma se je raznesla ta novica po vsem svetu ter vzbudila jako različna čustva. Židovstvo in njega prijatelji so to vest pozdravili z največjim veseljem. In reči smemo, da je revizija Dreyfusove pravde zmaga židovske vzajemnosti, ki se je zavzela za svojega verskega tovariša. Saj je bilo že mnogo ljudi obsojenih, katerih nedolžnost je pozneje prišla na dan, toda židovski listi niso nikdar zagnali takega krika, kakor sedaj.

Dreyfus se toraj vrne z osamelega otoka na Francosko, da dokaže pred vojnim sodiščem svojo nedolžnost. Razsodbo si že danes lahko mislimo. Toda s tem Dreyfusova afera ne bode končana. Rešiti bode treba vrsto vprašanj. Ako Dreyfus ni izdajica, kedo pa je? Ali sploh ni bilo izdajice? In če je bil Dreyfus po nedolžnem obsojen, kaj se zgodi z onimi, ki so ga obsodili. — Taka in enaka vprašanja se usiljujejo in gotovo je, da kmalu čujemo o novih aferah na Francoskem. Francoski narod se ne bode še pomiril. Sovražniki republike in nasprotniki javnega miru porabili bodo ta dogodek v svoje agitacijske namene. Minulo nedeljo že so bile demonstracije proti predsedniku republike in se bodo brez dvoma še ponavljale. Dreyfusova pravda je dokaz, koliko moč ima mejnarodno židovstvo, a obenem priča, da je francoski narod žrtev prostozidarske lože.

Zadnji dogodki pa so nam odkrili še drugo skelečo rano na francoskem telesu. Od zadnje vojske z Nemčijo je francoski narod žrtvoval ne-

štete milijone za svojo armado, da bi se ob ugodni priliki maščeval nad sovražnikom. In kaj vidimo danes? Eden tabor sovražnika je v domovini sami, v srcu dežele. Velik del naroda, iz katerega se izbira armada, danes z največjim nezaupanjem zre na svojo »nado in ponos«. A kar je še pomenljivejše, je moralna propadlost v armadi sami. Odkar se je pričela gonja proti armadi, ponavljajo se smrtni obsodbe vojakov zaradi zločinov nepokorščine in upornosti. Častniki sami se delé v dva tabora, revizionistov in antirevizionistov. In najboljše znamenje je pač to, da se najdejo v armadi višji častniki à la Esterhazy in Henry in da morajo laiki biti vojni ministri. Minulo nedeljo so se celó trije častniki udeležili demonstracije proti poglavarju države. To so sumljiva in nevarna znamenja. Norih ljudi, kakor je Derouledé, je v Franciji vedno v izobilju. In v sedanjih razmerah mora biti tudi fanatik, kakor Derouledé, jako nevaren, ker v armadi raste od dne do dne nevolja proti parlamentu in republikanskemu režimu. Nevarnost za republiko bi bila še večja, ko bi Francija imela moža, ki bi imel sposobnosti in voljo, da stopi na čelo gibanja proti sedanjemu zistemu, ter naredil red v državi. Pravico, katero dobi bivši stotnik Dreyfus, bode morala Francija jako drago plačati, kajti omajana je disciplina v armadi in zaupanje do sodnikov. Čim hitreje se konča Dreyfusova tragedija, tem bolje za francosko državo.

Skrajna narodna nestrpnost.

Mažare je smatrala Evropa za vrlo svobodoljuben narod do najnovejšega časa. Borbe za svobodo iz leta 1848 in 1849 so jim preskrbele to slavo, premda so že takrat pokazali, da ne trpé

nobenega drugega poleg sebe, razven svojega plemena. Že takrat so hoteli zatreti ne samo Srbe, Slovence in Rumune, nego tudi Hrvate, s katerimi so toliko let živeli v nekakšni državni zvezi. Tedanja Evropa, kakor tudi še žalibog dandanes ni imela srca za manjše narode, a še posebno za Slovane ni marala. Borbe Mažarov so občudovali, a niso cenili junaških činov hrvaškega naroda, ki je branil svojo svobodo in obstanek Avstrije. A čudno to sicer ni, saj se je izkazala celo sama Avstrija silno nezahvalno Hrvatom, svojim braniteljem, pa tudi drugim Slovanom, ki so jo branili propada.

Mažari so se kar vzoholili vsled te hvale, a ko se jim je povrnila ustava, so nadaljevali, kar so začeli leta 1848. Zdaj so jim bile prilike milejše. Avstrija, ki so jo pomagali sami oslabiti, jim je morala prepustiti iztočno polovico države vsled dualistične ustave. Od tega časa se smatrajo za neomejene gospodarje na obsegu ogrske kraljevine, in vse, kar ni njihovega mišljenja, se mora če ne drugače pa s silo odstraniti in zatreti. Od tega časa se je začela mažarska državna ideja izvajati z vso nestrpnostjo, kakoršno si morejo naobraženi Evropejci komaj predstavljati. Vsi prebivavci ogrske države, ki niso mažarskega rodu, morajo taki postati, če ne izlepa, pa s silo. Zdaj se je začela strašna gonja proti veliki večini ogrskega prebivavstva, ki traja še dandanes ter se je razširila že celo čez meje avtonomne kraljevine Hrvaške. Za pomažarjenje se uporabljajo vsa sredstva: denar, službe, zapor, progon, razselitev, šola, cerkev in slednjič celo zakonodavstvo. Ne sklepajo se pa samo take postave, s katerimi se mnogojezični ogrski narodi pomažarujejo, nego se pazi še posebno, da se ne sklene nobena taka postava, ki bi mogla drugojezičnim narodom po-

LISTEK.

Slike iz Opatije.

(Jos. Lavtižar.)

(Konec.)

V.

13. marca 1899.

Hotelov je toliko, da si lahko izbereš (Stefanie, Quarnero, Dependance, Grandhotél, Centralhotél, Belle vue, Habsburg, Ertl itd.) Skoro vsi so prve vrste, ker skušajo prekositi drug drugega. Navaden človek, ki ne pozna take elegancije, je lahko v zadregi, kje bi se oglasil, da ga manj oskubijo. Za srednje stanove bi morebiti najbolj ugajala hotel Ertl ali Slatina.

Omeniti moram še Opatijo kot morskopaljšče. Sezóna je sicer na vrhuncu meseca marca in aprila, vendar dohaja tudi v gorkejšem času veliko tujcev tušem zaradi morskih kopeli. Priporočajo jih, da so zelo ugodne, ker ima Adrija veliko solnine v sebi, menda 35 gramov v litru vode. Ako jo pokusiš, je res tako slana kakor dvakrat osoljena juha. Gorkote ima že v maju 19° C., julija in avgusta naraste do 25 stopinj. Tekočih potokov s sladko vodo je v Istri malo. Svet je namreč ves izvotljen, da imajo studenci

tok pod zemljo, zato morajo piti ljudje večji del kapnice. Opatija pa je preskrbljena tudi v tem oziru, ker so našli pod Učko hladnen vrelc in napeljali vodovod z višine 950 metrov.

Največ zaslug za velikanski napredek tega kraja ima južna železnica, v prvi vrsti njen glavni vodja F. Schüler. Nakupil je mnogo prostora, kjer so zidali hotele, vile in kopališča. Vse to je lastnina omenjene železnice, ki ima od teh podjetij ogromne dohodke. Glavno delo pričelo se je 1884 leta in po preteku tako malo časa stoje sedaj na onem mestu, kjer je nedavno še kraško kamenje štrlelo iz zemlje — same palače. Najiminennejši ste vili Angiolina in Amalija, v katerih bivajo carske in kraljeve rodovine, kadar so tukaj.

Pa tudi dva neljuba gosta dohajata večkrat v Opatijo, katera lahko povem s polnim imenom. Zovejo ju: bora in široko. Glasovita sta zato, ker jima ne more nihče zabraniti prihoda. Največkrat se oglasi bora. Ta pripriha od izhoda ali severoizhoda t. j. od hrvaškega obrežja. Ljudje pravijo o njej: Rojena v Senju popotuje skozi Reko, gospodari v Trstu in »krepa« na Krasu. Traja navadno več dni in prinese tudi hud mraz. Drugemu vetru, ki čestokrat potegne od juga, pravijo široko. Njegov dih je skoraj gorak toda silovit, da se kar prekucujejo razburjeni valovi in deroči k nabrežju mečejo vodo visoko v zrak. Ko gledaš,

kako besni vihar, kako se razbija vodna moč ob izpranem skalovju, kako razdražena siče in odletuje nazaj, da se še z večjo močjo poganja naprej — tedaj imaš pred seboj živo podobo pesnikovih besedi:

Kak' valovi se tepó,
Val za valom vdarja!
Ni rešitve pred močjo
Groznega viharja.
Eden le zna zjasnit' noč,
Eden le nam je v pomoč . . .

Gorje mu, kogar bi taka nevihta zajela na morju! Zato izpostavijo po lukah o pravem času znamenja, kedaj se ne sme nihče voziti. To so okrogli rudeči obroči, ki visé na visokem drogju v svarilo, da preti nevarnost. Vetrova tramontana (severni) in mestral (zapadni) ne delata nadleže, sta temveč v poletnem času še prijetno hladilo v vročini. Prednost avstrijske rivijere je ravno ta, da je zavarovana ob severu s kastavskimi hribi in da so tudi zapadni vetrovi brez moči, ker jih zadržuje Učka in njeno gorovje.

Naslikal sem ti sedaj Opatijo, da imaš nekaj pojma o novodobnem tako hitro proslulem letovišču ob Adriji. Ako jo obiščeš sam o ugodni priložnosti in vzameš precej drobiža s seboj — dobro došel! Gledal bodeš raj bogatinov v tužni Istri.

moči, da se vzdrže kot poseben narod. Posebno sredstvo za ubijanje narodov je siromaštvo. Rekel bi, da je Mažarom to sredstvo jako priljubljeno. Vsa politika proti Hrvaški temelji na tem sredstvu, a ravno isto delajo na svoji lastni zemlji, na Ogrskem.

Znano je, da so agrarne razmere na Ogrskem prav slabo urejene. Raditega je bilo v zadnjem času posebno na južnem Ogrskem mnogo socialističkih pojavov, ki jih je pa zatrla z vso silo državna oblast, a se ni potrudila, da preišče vzrok teh pojavov. Ker država ni storila svoje dolžnosti v tem vrlo važnem socialnem vprašanju, ker ima skrbeti seveda najprej za mažarsko državno idejo, ne pa za blagostanje svojih podložnih, zavzela se je za to stvar agrarna stranka ter sklenila na svojih sestankih, da deluje odločno za to, da se uvede tudi na Ogrskem takozvani minimum posestva, samo da se izogne domači socialni revoluciji. Toda ta predlog pri mažarskih državnih politikih ni našel niti najmanjšega odziva, marveč hud odpor. Na čelo teh mažarskih politikov se je postavil znani mažarski slavofag Gustav Bekšić. On se je odločno uprl temu, da bi ogrska vlada sprejela od agrarcev kak predlog glede zemljiškega minimuma, češ, da na Ogrskem nima mesta taki postavi, ker proti temu govore narodnostni oziri. Za zdaj, pravi ta mažarski pesoglav, izgube svoje zemljišče na južnem Ogrskem le Srbi, Rumuni in v Slavoniji »katoliški Šokeci«, namreč Hrvati. To je pa le v prilog Mažarom in Nemcem, da se morejo tamkaj širiti in sčasoma te pristanovnike popolnoma zatreti ali pa pregnati. Bekšić imenuje Mažare na Ogrskem in Hrvaškem oni živelj, pred katerim morajo izginiti Slovani in Rumuni kakor Indianci v Severni Ameriki pred farmerjem, ki je začel šumo trebiti za svoje gošpodarstvo. Ogrska ne sme sprejeti nobene take postave, ki bi varovala propadanja slovanske ali rumunske sodržavljane, ker bi s tem škodila Mažarom in njihovi premoči.

Tako daleč smo tedaj prišli v našem prosvitljenem veku, da se javno brani zatiranje slabijih, kakor da so državne postave le za jake. Kaj ni to skrajno barbarstvo in največji cinizem, da se more v prosvitljeni državi kaj takega pisati in javno odobravati? Kaj ni taka država prava poganska družba, ki je ni sram pred celo prosvitljeno Evropo braniti takšno krivico? Vemo, da Nemci isto delajo posebno v Poznanju, toda javno se s tem ne hvalijo, tako pametni so že. Slovani smo jih raditega seveda vseeno že zdavno obsodili.

Vrhtega pa je ta Bekšić še tako predrzen, da sega iz Ogrske celo na Hrvaško in v Slavonijo. Da imenuje katoliške prebivalce Slavonije »Šokeci«, ni čisto nič čudnega, kajti naši nasprotniki Nemci, Lahi in Mažari so največji nevedneži v naših narodnostnih zadevah. Nikdar se nočejo poučiti, kakor delajo pošteni ljudje. Ime »Šokeci« niti ni ime za narod, marveč tako imenujejo staroverci katolike, kjer žive eden blizu drugega, kakor katoliki imenujejo staroverce »vlahe«. Bekšić to morda zna, a da zmanjša važnost hrvaškega imena, ga noče rabiti, kakor tudi Nemci poznajo le Kranjce, Korošce in Štajerce, ne pa Slovencev. Toda to ne pomeni v tem slučaju toliko, nego Bekšićeva predrznost je prevelika v drugem pogledu. Ta mažarski politik, nekdanji prvi oproda ministra Banffyja in eden prvih pobornikov liberalne stranke ogrskega sabora in seveda tudi privrženec današnje ogrske vlade, noče znati, da nima on pravice govoriti v tem slučaju o slovanskih »Šokecih«, kajti postava o posestnem minimumu, ki bi se sklenila v ogrskem saboru, če tudi proti njegovi volji, ne bi imela nobene veljave na Hrvaškem, a vrhtega bi moral znati ta politični mažarski šovinist, da je Hrvaški po nagodbi zagotovljen obseg zemljišča njenega s političnim narodom hrvaškim. Da gine v Slavoniji hrvaški živelj, to je žalostna resnica, katera boli vsakega Hrvata, toda ta nesreča ne more in ne sme biti v korist Ogrske, kakor bi morala biti po barbarskih načelih imenovanega Bekšića. Ta nesreča mora Hrvate le vzdramiti, da vendar enkrat kaj storé, da se to prepreči. Hrvaški sabor je prvi pozvan, da brani svoj narod in zakonodavnim potom bi se moralo nekaj storiti, da se zapre proti tujemu življu v Slavonijo, in sicer z naseljevanjem hrvaškega prebivalstva iz pregosto naseljenih krajev severne Hrvaške. Taka postava bi bila najbolji odgovor na

predrzo izzivanje mažarskih šovinstov, kakoršnih je bržkone eden najprizadevnejih omenjeni Bekšić.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. junija.

Kompromis mej Thunom in Szellom bo rešil, tako se sedaj računa, obe vladi iz neizogibne krize. Oba ministerska predsednika in vsi udeleženi faktorji so dospeli namreč do prepričanja, da je nemogoča rešitev nagodbene krize tudi tedaj, ako odstopita oba kabinetna načelnika, in da treba poiskati drugih uspešnih sredstev. Koloman Szell je proti prvotnemu načrtu že včeraj došel na Dunaj in bil pri cesarju v posebni avdijenci. Vsekako je razodel nov načrt za bližnja pogajanja. Ogrski listi skoro brez izjeme izražajo svoje trdno prepričanje, da bo kmalu mogoče dospeti do mirnega sporazumljenja in da toraj ne pride do ministerske krize. Splošno pa ugovarjajo ogrski časopisi trditvi, da bo posredoval pri teh pogajanjih zunanji minister grof Goluhovski, ker so prepričani, da bo Szell sam lahko kos svoji nalogi. Konečno se tudi javlja, da je bil hrvaški ban Khuen-Hedervary nemudoma pozvan na Dunaj, da tudi on pojasni svoje nazore glede nagodbe. — Mažari so toraj za trdno prepričani, da jim je zagotovljena zmaga, pri tem pa ne računajo na našo vlado, ki ne bo in tudi ne sme ustreči želji ogrske vlade, ako se gre samo za izpremenjeno oblike, smisel išelskega dogovora pa naj bi ostal neizpremenjen.

Ebenhoch - Schönerer. Vsakdo, kdor se količkaj peča z dnevnimi političnimi vprašanji v Avstriji, pozna po imenu in delovanju ta dva politična voditelja. Prvi je vodja nemške katoliške ljudske stranke, ki se neomajno oklepa programa združenih desniških strank, drugi pa načelnik stranki, ki je znana po velikonemških svojih idejah in katere člani škilijo neprestano onstran črnopolnih mejnikov. Tudi »Narodov« dopisnik iz zelene Štajerske »pozna« ta dva moža in pravi, da sta si popolno enaka z ozirom na nemške zahteve; razlika je baje mej njima le ta, da je Schönerer do cela odkritosrčen, dr. Ebenhoch pa — jezuitski zvit in prikrit. Bolj karakteristične slike mož pač ni mogel podati, namreč kar se tiče Schönererja, ki ne taji svojih izdajalskih nakan, obenem pa tudi ne večje budalosti, kakor jo je zapisal glede dr. Ebenhocha. Res je, da je ta voditelj Nemec in kot tak ljubi svoj narod, česar mu pa pač nihče ne more šteti v zlo, toda poleg tega je pa tudi eden najodločnejih katolikov, in s tem razpade v nič vsa gornja trditev. Dopisnik pač še ni slišal nič o dr. Ebenhochovih govorih o pravičnosti in enakopravnosti, ker sicer bi ne mogel trditi takih budalosti. »Narod« je s to trditvijo zopet pokazal, da mu je vse jezuitsko-zvito, kar prihaja dobrega iz ust njegovih nasprotnikov.

Poslanec Lecher za državni zbor. Minule nedelje zvečer je govoril na nekem shodu v Št. Hipolitu znani govornik poslanec Lecher o potrebi sklicanja državnega zbora. Mož je v nemal svoje precej številne poslušalce za trditev, da more rešiti nagodbeno vprašanje le parlament, ter se pri tem jezil na večino dolenjeavstrijskega deželnega zbora, ki ni sprejela predloga žida Noskeja. Zbor je na to soglasno pritrdil predlagani resoluciji, ki se v nji pozivlja vlada, naj skliče čim preje državni zbor, da reši nagodbeno vprašanje in »časno« izvede binokšni program avstrijskih Nemcev. — Možu velikonemškega kalibra je bržkone postalo dolg čas in bi se gotovo rad proslavil še s kakim celodnevničnim govorom, ker drugega pomena ne more imeti njegova zahteva. Kot član kričaške obstrukcije bo dr. Lecher moral vedeti, da bi bilo popolno brezpomembno sklicanje državnega zbora, dokler on in njegove barve moške zahtevajo časno rešitev budalostnih nemških postulatov.

Razsodišča na mirovni konferenci. Posebna komisija mirovne konference v Haagu se peča te dni z različnimi predlogi glede ustanovitve in delovanja razsodišč v slučaju pojava večjih spornih vprašanj mej posameznimi velesilami. Prvi je predložil tak predlog ruski zastopnik, potem poslanik Nigra, pa tudi Amerikani in Angležji so prihiteli s svojimi posebnimi načrti. Pododsek imenovane komisije si je sestavil glavni načrt iz vseh imenovanih predlogov, bržkone vsled

tega, da ni zamere. Največ deleža ima pri tem Rusija. Grški in turški zastopniki so izjavili, da ne morejo pritrditi predlogu, dokler jih v to ne pooblasti domača vlada, vendar bo obveljal brez dvoma sestavljeni načrt. S tem bo pa kaj malo pomagano svetovnemu miru. To, kar se predlaga sedaj, je že izdavnja v navadi. Vsaka velesila sme prositi prijateljskega sveta in razsodbe v preporočljivih vprašanjih; siliti je pa nihče ne more, da bi prosila posredovanja, kakor tudi ne nobene druge velesile, da bi ustregla taki prošnji. To in nič drugega se pa tudi izraža v novem načrtu.

Španske finančne razmere so kajpada vrlo nepovoljne. Vlada bo sicer dobila v kratkem 25 milijonov pezeta, toda ta denar ima že deset drugih potreb, tako da ne bo mogoče še prav nič misliti na poravnavo dolga, ki se je znatno namnožil ob času nesrečne vojske. Treba bo naložiti prebivalstvu novih bremen, ki bodo razdeljena enakomerno na vse prebivalstvo. V sedanjem zasedanju se bodeta pečali zbornici večinoma s predlogi glede odstopa raznih otokov ter z izpremenom, ki je postala vsled tega nujno potrebna. Vlada bo predložila nekoliko predlog finančnega in notranjega ministra, vse druge predloge, posebno glede reorganizacije vojaštva in uvedbe splošne vojaške dolžnosti, bo predložila vlada še le v prihodnjem zasedanju.

Cerkveni letopis.

Češčenje Jezusovega Srca na Kranjskem.

(Spisal Jos. Benkovič.)

Non fecit taliter omni nationi.

Ps. 147. 9.

V dnevih, ko se vesoljni katoliški svet klanja in posvečuje najsvetejšemu Jezusovemu Srcu, se sme ljubljanska škofija ponesti, da je bila med najprvimi, koder se je to češčenje že pred 200 leti, torej takoj po nastanku, razširilo.

Znano je, da je imela bl. Marjeta Alacoque 16. junija l. 1675, v nedeljo med osmino praznika sv. R. Telesa, ono znamenito prikazen, ko ji je Jezus pokazal svoje Srce. Naročil ji je, naj se ustanovi njegovemu Srcu v čast nov praznik, in sicer v petek po osmini praznika sv. R. Telesa, ter naj to češčenje razširja med verniki. Prva častivca in oznanovavca te pobožnosti sta bila jezuita Colombière in Croiset.

Marjeta Alacoque je umrla 17. oktobra 1690. Njene soredovnice salezijanke in bivša angleška kraljica Marije so že l. 1697. prosile papeža Inocencija XIII, naj dovoli dnevnice in mašo v čast Jezusovemu Srcu. A znana je opreznost Rima v takih zadevah. Prošnja je bila odbita. Pozneje so se ponavljale slične prošnje z raznih strani (1707, 1720), a brez uspeha. Še le l. 1765 je papež Klemen XIII. željam ugodil.

Kakor drugod, tako se je tudi na Kranjskem češčenje Jezusovega Srca vdomačilo najprej v samostanih. Komaj deset let je preteklo po smrti bl. Marjete Alacoque, ko so redovnice sv. Klare v Ljubljani častile to sv. Srce. Leta 1702. so dale v svoji cerkvi sv. Mihaela, na voglu Dunajske in sedanje Franc-Jožefove ceste sezidati novo kapelico v čast Jezusovemu Srcu¹. 23. junija istega leta se je že ustanovila pri tem oltarju bratovščina »ranjenega Srca Jezusovega«², ki se je kmalu razširila med ljudstvom. Ljubljanske klarisinje so vplivale, da se je to češčenje začelo tudi pri njih sosestrah v Mekinjah in menda tudi v Loki. V Mekinjah so opravljale to pobožnost v kapeli svetega Kolomana³, kjer so se vsak večer še po večerni molitvi zbirale na stranskem koru k molitvi in premišljevanju. Češčenju Jezusovega Srca se je pridružilo kmalu tudi češčenje Srca Marijinega. Kakor so ljubljanske klarisinje vodile bratovščino Jezusovega Srca, tako so njih sestre v Mekinjah že l. 1719. uvedle bratovščino Marijinega Srca, ki je kmalu štela več tisoč udov. Ljubljanski samostan je vodila tedaj opatica M. Angelika Neuriser, ki je l. 1714. umrla v sluhu svetosti⁴.

22. aprila 1702 je dospelo v Ljubljano prvih šest uršulink, katerim je Schellenburg ustanovil nov samostan. Tudi te redovnice so uvedle češčenje Jezusovega Srca. Na Dunaju je nadvojvo-

¹ Thalmitscher. Historia cathedr. Ecclesiae Labac., pag. 45.

² Klun. Archiv, I. 1852. 64.

³ Sv. Koloman je bil pred kanonizacijo sv. Alojzija patron mladine in varih čistosti. Odkar se je razširilo češčenje sv. Alojzija, je sv. Koloman manj znan med Slovenci, nego je bil nekdanj.

⁴ Mittheilungen d. hist. Ver. f. Kr. 1858.

dinja Marija Elizabeta, 18 letna hči cesarja Leopolda I., ki je živel v uršulinskem samostanu, že l. 1698 z redovnicami vred začela častiti Jezusovo Srce. Sploh se je ta pobožnost v uršulinskem redu povsod gojila.

Nekateri svetniki, n. pr. sv. Avguštin, sv. Križostom, sv. Jedrt in Mehtilda so že pred bl. Marjeto častili zlasti Jezusovo Srce. Med temi se odlikuje zlasti kartuzijski menih Janez Landsberg († 1539). Na njegovo prigovarjanje so njegovi redovni sobratje jeli že v 16. stoletju častiti Jezusovo Srce in so to podobo imeli obešeno ali v svojih celicah ali pa zunaj na vratih. Tako menda se je to češčenje zaneslo že za časa škofa Hrena v slovečo kranjsko kartuzijo v Bistri pri Vrhniki.

V dobi 1754 — 1764 je nad sto škofov in nadškofov, ne le iz Evrope, temveč tudi iz Azije in Amerike, prosilo papeža, naj vpelje v cerkev spomin Jezusovega Srca. Še le na to je papež prošnjam ugodil 26. januarja 1765. Istega leta je bilo po katoliškem svetu že 1089 bratovščin Jezusovega Srca. Prva se je ustanovila l. 1693 v Paray-le-Monial, kjer je živel bl. Marjeta Alacoque. Devet let pozneje smo jo imeli že tudi v Ljubljani. L. 1729 jo je vpeljal sv. Leonard Portomavriški v Rimu⁵.

Ta pobožnost je zadela kmalu na besen odpor ne le med krivoverci, temveč tudi med katoličani. Vsi janzeniško in jožefinsko nadahnjeni duhovniki so razvpili to češčenje kot nekako malikovavstvo. Med temi je bil celo kardinal Marefoschi, razni jožefinski škofje n. pr. Ricci v Pistoji, Morosini v Veroni; eden poglavitnih zatiravcev češčenja Jezusovega Srca je bil pa ljubljanski škof grof Karol Herberstein.

Cesar Jožef II. je na predlog knjižnih cenzorjev razglasil, da je »die Andacht zum fleischernen Herz Jesu« — »ungereimt, phantastisch, staatsgefährlich, Unsittlichkeit fördernd« etc. Bratovščino je l. 1783 zatrl. Zloglasna »Wiener Kirchen-Zeitg.«, katero je urejeval strastni jožefinec prošt Wittola, je l. 1785 pisala, »dass durch lehrreiche Schriften etlicher um die Ehre der katholischen Andacht beeiferten Priester der exjesuitische Herz-Jesu-Andacht schon so herabgesetzt worden, dass sich dormalen sogar gemeine Christen schämen, sich damit abzugeben«.⁶

Velik gorečnik za češčenje Jezusovega Srca na Dunaju je bil vkljub vsem vladnim prepovedim Jožef Pohl, mlajši brat glasovitega ljubljanskega avguština Marka Pohla. Rojen v Ljubljani leta 1742 je postal l. 1770 kapelan pri cerkvi sv. Štefana na Dunaju in je v tem poslu umrl 22. nov. 1796.⁷ Nasproti sramotilnim pamfletom vladnih mamelukov je spisal brošurico o Srcu Jezusovem in jo po 2 kr. razsipal med ljudstvo. Zato je bil obsojen na 100 gld. kazni in 14 dni zapora, »denn das fördert nur den Rottengeist der Jesuiten, gibt Veranlassung zu Winkelandachten und Unkeuschheit« etc. Če bi dunajski nadškof Migazzi zanj ne prosil, zadela bi ga še hujša kazen. Proštu Wittoli se je zdela zelo premajhna; zato je pisal: »Er hätte seiner Stelle als Curpriester entsetzt werden sollen. Sonderbar ist, dass sein Fürbitter seinen Fehler dadurch als etwas verzeihlicher vorgestellt hat, dass Pohl nur aus einem übertriebenen Religionseifer gefehlt hätte. Wir erkennen aber keinen Priester zur Seelensorge unfähiger, als dessen Religionseifer übertrieben ist.« (Tableau)⁸

Slične brošurice sta razpečavala raz-jezuit Maks Hell, dvorni astronom in mehanik, ki je slovel po celi Evropi, in stolni kanonik Patricij Fast, štajerski rojak. Prvi je plačal zato 500 gld. kazni, drugega so pa dejali pod ključ. Tako je bilo na Dunaju. Na Francoskem pa so za časa

revolucije obsojali častivce Jezusovega Srca — na smrt!

V Ljubljani tedaj tudi ni bilo varno to pobožnost razširjati. Le par dejstev v pojasnilo!⁹ Papež Pij VI. je l. 1786 na vladno željo, naj se ljubljanska škofija povzdigne v nadškofijo, odgovoril, da hoče počakati z imenovanjem dotlej, da drug mož zasede to stolico, ker očitnemu here-tiku ne more podeliti te časti. (»Wollten wir ihn auf eine höhere Stufe der hierarchischen Regierung erheben, so würden wir seiner schändlichen und abscheulichen Lehre uns selbst vor aller Welt Augen mitschuldig machen«.) Z Dunaja prav iz jožefinskega središča je l. 1780 pozval v Ljubljano Fr. Schwarzenbacha, kateremu je poveril — se-menišče. († 1796). (Konec sledi.)

⁵ Brunner. Die theologische Dienerschaft, 338—346.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 6. junija.

Župan otvori sejo ter naznani zahvalo kluba čeških turistov za prijazen vsprejem v Ljubljani, ter da je deželna vlada odobrila nekatere sklenjene izpremene v regulacijskem načrtu.

Konečno poroča župan o dogovoru s kranjsko hranilnico glede stanovanja za strokovne obrtne šole. Na prošnjo mestnega magistrata se je hranilnica izjavila voljno oddati še nadalje v najem ves novi del Virantove hiše, kjer je dovolj prostora za vse oddelke razven za čipkarstvo, vezenje, pletenje in kiparstvo. Za nastanjenje teh oddelkov so se pričeli dogovori z vlado glede prepustitve vseh prostorov v Zatiškem dvorcu, ki ga vlada prepusti proti letni najemnini 2500 gld. in sicer za dobo treh let. Rezerviral se bo le prostor za poštno filialko. Sklene se, v tem smislu dognati pogajanja z vlado in skleniti formalno pogodbo.

O prošnji Urb. Zupanca zaradi izplačila odškodnine za svet na Cojzovi cesti, ki ga je odstopil v regulacijske namene pok. Jern. Zupanc, poroča dr. Hudnik. Dotični svet se je odstopil proti temu, da odstrani magistrat na svoje troške ondi se nahajajoči stolp in zgradi mesto njega novo vrtno hišico. V tem oziru se je sklenila z bivšim županom Grassellijem ustna pogodba in se je delo tudi izvršilo, plačalo pa le podiranje stolpa. Dedič pok. Jern. Zupanca zahteva sedaj odškodnine 1099 gld. 26 kr. Personalni in pravni odsek se o zadevi ni mogel obširneje poučiti, ker ni vseh dotičnih zapiskov, in je le poizvedel, da se je ponujalo tedaj 600 gld. odškodnine. To svoto se sklone izplačati tudi sedaj in izvršiti prepis v zemljiški knjigi.

Odb. Plantan poroča o zadnjem dopisu deželne vlade, ki je z njim razveljavila sklep obč. sveta glede odstranitve skladišča za smodnik ob Gruberjevem kanalu. Poročevalec pravi, da je odsek dospel do prepričanja, da ima vlada prav, ko trdi, da se morajo reševati take zadeve v sporazumu s topnič poveljništvom. Treba toraj pričeti dogovore v tem smislu.

Ponudba Ferd. Staudacherja glede odkupa parcele ob podaljšanih Nunskih ulicah tik Benediktove vile v obsegu 557 kvadr. sežnjev à 12 gl. se sprejme. Z gradnjo vile prične ponudnik še letošnje leto. Poroč. odb. dr. Stare.

Isti odbornik poroča o odstranitvi mestne hišice na Poljanskem nas. pu št. 4, ki sedaj v nji shranjujejo nekateri mesarji svoje orodje in do naša mestu nekaj nad 60 gld. čistega dohodka. Po odstranitvi bi se porabili dve tretjini prostora za javen prostor, eno tretjino bi pa odstopilo mesto »Katol. tisk. društvu«. Ker pa isto za sedaj ne reflektuje na to tretjino, marveč je le voljno napraviti ob dosedanji meji lično železno ograjo, bi ne imelo mesto od odstranitve nikake koristi, izgubilo bi pa letni dohodek, se izjavlja odsek za sedaj proti odstranitvi.

Temu predlogu nasprotujeta odb. Kozak in Prosenc, rekoč, da bi mesarji prav lahko pogrešili teh shramb, posebno tedaj, ko se izprazni sedanja shramba za gasilno orodje. Poslednji predlaga, naj se odstrani hišica do konca avgusta letos. — Ta predlog je bil vsprejet.

(Konec prih.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. junija.

(Tridnevica na čast presv. Srcu Jezusovemu.) Po naročilu papeža Leona XIII. se letos na praznik Srca Jezusovega vsa katol. cerkev slovesno posveti Srcu našega Odrešitelja. — V ta namen bo v stolnici ljubljanski v petek zjutraj ob petih presvetli knez in škof propovedoval, blagoslovil novo podobo presv. Srca za veliki oltar in opravil slovesno sv. mašo. — Ob 7. se vrši večerna slovesnost. Tako i v soboto. V nedeljo pa bo ob 1/2 10 zopet slovesna sv. maša in govor škofov, potem pa slovesno posvečenje.

(Zob za zob.) Z nekako nestrpnostjo so večeraj pričakovali nekateri krogi seje občinskega sveta. Izpočetka nekako tajinstveno, pozneje pa vedno bolj javno se je namreč razširjala po Ljubljani vest, da se odpove županski časti dosedanji župan Hribar. Povod ti govorici je bila namreč burna razprava v predsinočnji seji kluba narodne stranke radi nenadne zatvoritve zloglasne hiše, ki je od nedelje sem zaprta. Pri ti seji je zavladovalo splošno ogorčenje zaradi postopanja župana Hribarja, ker je baje brez vednosti obč. sveta storil ta odločilni korak, in sklenilo se je baje soglasno, izraziti zato županu nezadovoljnost kluba. Župan sicer sinoči še ni odložil županstva, vendar se pa trdi, da kriza še ni poravnana in da se je odložila cela zadeva za jutrišnjo sejo imenovanega kluba. — Koliko je resnice na teh govoricah, nam seveda ni znano, mi le poročamo, o čemer se je govorilo. Naj se pa voz razmota kakor hoče, značilna je ta afera za ljublj. mestni zbor, ki se, kakor se zatrjuje, skoraj soglasno iz strankarskih ozirov zavzema za stvar, ki bi morala biti tako globoko pod vsako stranko, da bi pri razsojevanju o njej strankarstvo ne smelo imeti najmanjše besede.

(Letošnjih cesarskih manevrov) v Bistriški dolini na Koroškem se udeleži vse vojaštvo iz Štajerske, Koroške, Kranjske, Primorja, Gorenje Avstrije, Solnograške ter s Tirolskega, in sicer 35 infanterijskih, 13 cesarskih lovskih, 5 lovskih, 3 bosniški, 14 domobrskih in 10 deželno strelskih bataljonov, skupaj 80 bataljonov. Konjenišvo bo bolj neznatno zastopano.

(Častno svetinjo) za 40 letno službovanje je priznal dež. predsednik nadučitelju gosp. Antonu Ozimek-u v Dolenji Vasi pri Ribnici.

(Iz Starega trga pri Ložu.) Pri kazenski obravnavi v Ložu dne 31. maja bil je gosp. Jakob Žebre, učitelj, ker je na surov način žalil kaplana g. Hauptmana, obsojen na pet dni zapora, poostrenega z dvema postoma. Zanimivo je pač iz te obravnave, kako daleč zamore strast pripe-ljati človeka. Napadal je zaradi vol. pooblastila g. Žebre neko vdovo, v katere hiši je šola Vrh Jezera. Najprej bi bil rad nje podpis zvičajno izvil od nje, češ, da naj podpiše neki list, ker pride neki gospod iz Ljubljane o gospodarskih rečeh predavat. A ker tega ni hotela storiti in je pooblastilo dala drugemu, pretil ji je pozneje, da ji bo šola odvzeta, za katero naj se le pod nosom obriše, in ji zatrjeval, da »duhovniki imajo le v cerkvi govoriti«. Na nje odgovor je nečuvno brez povoda napadal g. Hauptmana in to pred šolo in pred več poslušalci. Trdil je celo, da je pooblaščen od kraj. šolskega sveta terjal pooblastilo. Ker ima njegova gospa gostilno in ji on tudi pridno po-maga, mu je tudi tukajšnje kons. društvo trn v peti. Da bi se pa ljudem bolj priljubil, rad sprejema dolgove in jih izterjuje od revežev; ker je zelo petičen, tudi rad posojuje in toži. Za silo kupi tudi kako posestvo in je razproda. V govorjenju pa bo moral v prihodnje bolj previden biti.

(Italijanski parobrodni na Jadranskem morju.) Zaderski »Narodni List« poroča, da je 26. maja italijanski minister za pošto in brzojav v dogovoru s finančnim in trgovinskim ministrom poslanski zbornici predložil načrt zakona, po katerem bi vlada sklenila pogodbo s parobrodni-m društvom »Puglia« v to svrhu, da se razširi italijanska plovba po Jadranskem morju. Po tej pogodbi bi italijansko društvo vzdrževalo direktno zvezo iz Brindisa do Bara in vsakih 15 dni drugo zvezo iz Jakina v Zader, Split, Dubrovnik, Risan, Bar in obratno. Tako bi bila vsa Dalmacija v zvezi z Italijo. Dubrovniško parobrodno društvo

⁵ Bratovščina Marijinega Srca, ki se je jela širiti tudi okoli l. 1700, je štela l. 1765 nad sto zaveznic; torej je bila mekinjska (1719) mej najprvimi. God. Marijinega Srca pa je vpeljal še le Pij VII. 31. avg. 1805.

⁶ Brunner. Myserien der Aufklärung, 423, 441.

⁷ Ad gerendam penes ecclesiam S. Stephani Viennae curam animarum adscripti, 1884. 67, 74.

⁸ Prošt Wittola je kmalu potem zopet pisal, da je Pohl sam pričakoval še hujši udarec; »er war der Milderung so froh, dass er dem Boten, welcher ihm sein Straftheil überbrachte, einen Speciesthaler schenkte. . . . Andere legen freilich diese Freigebigkeit anders aus, und sagen, er habe dieses nur gethan, um zu zeigen, wie er sehr sich freue, um des Namens Jesu willen Schmach zu leiden«.

je opozorilo Lloyd na škodo, katero bi naša društva trpela vsled italijanske konkurence; a ravnateljstvo Lloydovo je odgovorilo, da ne more pomagati. Tako torej: Najprvo znana vinska klavzula za naše italijanske »prijatelje«, potem čožotski ribiči in sedaj še italijanski parniki, da Dalmatince odjedó kruh!

(Italijanska gimnazija v Pazinu) je velika neumnost, pravi »Lavoratore« in dokazuje tako: V hrvaško gimnazijo v Pazinu bodo hodili sinovi onih Slovanov, ki so opustošeno Istro obljudili in obdelali; a italijansko gimnazijo bodo obiskovali le oni mladeniči, ki bi sicer šli na italijansko državno gimnazijo v Kopru. A vlada si bode mislila: Ako hočete Italijani sami v Pazinu vzdrževati svojo gimnazijo, potem pa jaz odpravim ono v Kopru, ker nima dovolj učencev. Prebivalstvo v Istri je revno, nima živeža, še pitne vode mu primanjkuje, a italijanski mogotci na deželne stroške snujejo gimnazijo, akoravno že ona v Kopru zadostuje za isterske Italijane.

(V misijonski cerkvi presv. Srca Jezusovega v Ljubljani) se bo jutri, 8. junija, kot na predvečer glavnega praznika te cerkve ob 6. uri zvečer s prvim sv. blagoslovom izpostavilo Najsvetejše in ostane izpostavljeno do 9. ure. Po prvem sv. blagoslovu se bo molil angeljski rožni venec, nove litanije presv. Srca in spravna molitev. Od 1/2 7. do blizu 1/2 8. ure bodo molile ženske častivke, od 1/2 8. do 1/2 9. ure pa moški častivci skupno. Ob 1/2 9. uri bodo pete litanije presv. Srca Jezusovega in nazadnje se bo dal sv. blagoslov. Praznik presv. Srca se bo v misijonski cerkvi po nastopnem redu obhajal: ob 1/2 4. bo prva sveta maša, ob 1/2 5. uri pridiga, ob 5. uri tiha sv. maša, pri kateri se bo Najsvetejše vsem častivcem presv. Srca v češčenje izpostavilo in bo ostalo celi dan izpostavljeno. Ob 1/2 6. uri bo slovesna sv. maša, potem sv. maše do poldne. Zvečer ob 6. uri sv. rožni venec, potem sv. križev pot; ob 7. uri pridiga, potem slovesne pete litanije presv. Srca, zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim. — Presv. Srce Jezusovo naj blagoslovi vse svoje častivce!

(Na Ježici) so dobili nov križev pot, katerega je po Fürichu slikal gosp. M. Koželj. Za slikanje križevih potov je Koželj posebno spreten in gotovo je boljše taka dela njemu ali kakemu drugemu domačemu slikarju izročiti, kakor narejene podobe naročiti pri kaki tverdi na tujem. Okvire za ta križev pot je naredil g. And. Rovšek preprosto pa zelo lepo.

(V Opatiji) je bilo v zadnji zimski sezoni nad 11.000 gostov, več nego kedaj. Zimski gosti so začeli odhajati po Veliki noči, sedaj prihajajo letni gosti, ki se hočejo zdraviti v morskih kopelih.

(Umrla) je danes zjutraj po daljšem bolehanju gospa Hel. Plečnik, ki je svojemu narodu vzgojila poleg vzgledne hčerke tri vrle sinove, duhovna, arhitekta in doktorja medicine. Naj blaga žena po trudapolnem življenju mirno počiva v Bogu! Pogreb bo jutri popoldne ob 1/2 6. uri iz hiše Stolni trg št. 11.

(Iz Novega Mesta) se nam brzojavno poroča, da je utonil dijak Marinko ter da se truplo njegovo dozdej še ni našlo.

(V mlekarnici kmetiškega društva v Dobropoljah) se bode z dovoljenjem cerkvenega urada delalo tudi prih. nedeljo, dne 11. t. m. popol., da si bodo ogledali delo izletniki iz sosednjih okrajev. Ako bode udeležba zadostna, razgovarjalo se bode potem o namenu in pomenu kmetiških in gospodarskih zadrug. Dobro došel vsak, ki se zanima in pospešuje organizacijo slovenskega kmetištva.

(Iz Česnjice.) Ko bi bil imel poročevalec »Sl. Naroda« iz Selške doline vsaj toliko poguma, da bi bil podpisal svoje ime, bili bi mi radi tako prijazni, da bi mu poslali pravila našega društva v pregled. — Po pravilih ima društvo namen, vse izdelke svojih udov po kar mogoče najvišji ceni v denar spraviti. V ta namen si hoče društvo pripraviti prostore, ki bodo primerni, da bode mogoče spravljati vse te domače izdelke pred odajo. Kar se tiče domače obrti (izdelovanje različnih sodov), je društvo že v pretečenem letu doseglo dokaj lep uspeh, kar hočemo v prihodnosti tudi naznaniti. O lesoreji oziroma trgovini z lesom bilo je že toliko pogovorov in zlasti gospod Demšar je koj v začetku zatrjeval, da bode naša zadruga glede lesoreje oziroma trgovine z lesom največjega pomena. Ta ideja pa se ni dala in se

ne da izvesti brez precejšnjega števila udov in nam naklonjenega kreditnega zavoda, posebno ako pomislimo, kako so bili naši kmetje na vse mogoče načine nahujskani od vaše stranke, tako da jih v resnici ni bilo pripraviti za tako podjetje. Torej prva potreba je bila, ljudi toliko združiti, da se jim odvzame vsaka dotika z varni, kar mislimo, da bomo kmalu dosegli, ker nas v tem še vi dobro podpirate, in skrajni čas je že, kajti pregovor pravi: »Kdor se med otrobe meša, ga svinje požró.« Društvo ima sedaj 170 udov, in ako je tudi par ljulik med pšenico, katere vam izdajalsko donajajo novice iz našega društva, toda te vam bomo prav kmalu izruvali ter vrgli med vaše pleve. Torej se ta vaš svet o trgovini z lesom — ki je pa žalibog došel prepozno — lahko kmalu izpolni. Samo pomislite, da prevzamete vi nasledke, ki zadenejo vaših dvanajst trgovcev z lesom v naši dolini, mi pa odkrito rečemo, da je sklicevanje vaših trgovskih shodov potem sleparija. Ako vam je znana v naših krajih trgovina z lesom, morate vedeti, da leži denar v lesu večinoma pol leta, da še celo eno leto, torej je v tem oziru zelo potrebna posojilnica, ki bode morala založiti kmetu denar za ta čas. Večinoma vsak, kdor proda les, potrebuje nekaj denarja takoj. Zakaj torej zabavljate čez našo posojilnico? Zakaj lažete svetu, da je naša posojilnica samo en četrt ure oddaljena od druge, ter izzivate celo gospodarsko zvezo zoper nas? Spodtikati, mislimo, da se ne more nad tem nobeden, ker posojilnica je namenjena zlasti za zgornjo dolino ter je na tem prav vse eno, ali je v Železnikih ali na Česnjici; čisti dobiček pa je namenjen v dobrodelne namene cele doline; mislim, da potem ne bode nobeden zavidal dela, ki bode brezplačno. Povemo vam pa, da smo hoteli imeti posojilnico, ki ne bode prav nič pod vašim vplivom. Vi pa, kakor se vidi, še malo časa prakticirate trgovino z lesom, zato se vam to tako lahko zdi. Mi bi vam svetovali, da čevlje sodi naj kopitar. Dejstvo, da so naši kmetje bolj informirani o trgovini, kot naši takozvani trgovci, nas je vspodbudilo, da se je napravila gospodarska zadruga; kajti na ta način bomo kmetje ravno tako lahko vodili trgovino, kakor tisti takozvani trgovci, ki po besedah »Slov. Naroda« prejemajo informacije v trgovinskih zadevah od svojih lastnih odjemalcev. Seveda tudi pri oddajanju lesa ne bomo delali za izgubo, kakor vi želite, ker bi najraje videli, da bi vsaka zadruga delala tako, da bi prej falirala, kakor se ustanovi. Povemo vam še, da mislimo letos zidati hlev, ki bode primeren za povzdigo živinoreje, da nam bode kaj kmalu mogoče dobiti dobrih plemenjakov. Nadejamo se že podpore c. kr. kmetijske družbe. Zdaj pa pogledjmo še po dolini gori in doli ter povejmo našim kmetom in delavcem, kako nehvaležne prijatelje so si vzredili s tem, da so jim nosili več desetletij svoje trdo zaslužene denarje v njih žepe, tako da danes lahko nasprotujejo njihovemu združevanju, ki je je vlada dovolila, in nam ne privoščijo požirka vina, ki ga uživamo po trudapolnem delu. Glede gosp. Demšarja ne bomo veliko pisali, ker je izrekel, da njega ni potreba braniti, da se bode branil sam, ako se mu bode vredno zdelo. Mislimo, da dobro pozna svoje prijatelje in njih časnikarskega dopisovalca Malobrka. Mi poznamo njega kot odločnega demokrata več ko deset let, kar tudi vi veste, ko ste ga tudi vi videli skoro pri vsaki delavski slavnosti, ne meneč se za to, da ste ga po strani gledali, češ, to ni zanj, da se med to šaro meša. Zanesemo se, da se ne bode prefarbal, ker je čiste — ne mešane — gorenjske krvi. Izpodletelo vam je, da bi ga dobili za svoje orodje, in to vam je bolj izpodletelo, ko njemu pri občinski volitvi, kjer smo ga mi za odbornika izvolili. Upamo, da se naši kmetje ne bodo dali več voditi od takih ljudi, ki jih mora Malovrh držati za pero, kedar sestavljajo dopise iz Selške doline.

Vodstvo gosp. zadruga.

(Izpred porotnega sodišča.) Prvi dan porotnih obravnav so se zagovarjali radi uboja Fr. Srebotnjak, Jos. Derenčin in Št. Mikuž iz Šmihela pri Senožečah. V nekem prepiru mej Milavcem in Srebotnjakom je namignil Mikužu in Srebotnjaku tovariš Derenčin, naj udarijo na Milavca. Poslednja dva sta ga potem tolkla s kamnom po glavi, da je kmalu na to umrl. Mikuž se boja ni udeležil. Srebotnjak je bil obsojen na 5, Derenčin pa na 6 letno ječo, poostreno s trdim ležiščem vsa-

kega 19. februarja. — Obravnava proti Mariji Kaligarič radi detomora se je preložila.

(Zahvala.) V imenu hvaležne šolske mladine si usojam prečastitemu gospodu umir. jub. župniku Jakobu Grudenu javno izreči prisrčno zahvalo na mnogih in dragocenih knjigah, darovanih tukajšni šoli. — Vel. Lašče, dne 4. junija 1899. — K. Simon, nadučitelj.

(Vipavska železnica.) Od 29. maja do 6. junija se je vršil političen obhod pruge za vipavsko železnico od kolodvora južne železnice v Gorici do Dornberga. Kakor se govori, gradila se bode ta železnica do Prvačine kakor železnica prve vrste, ker bi bila del nameravane državne železnice čez Predil ali Bohinj v Trst. Od Prvačine dalje pa se bode gradila krajevna vipavska železnica. Seveda so to danes le ugibanja. Obhod je določil postaje, ki so: Gorica južni kolodvor, Št. Peter, Ovčja draga, Prvačina, Dornberg, Batuje-Selo, Kamnje, Dobravje. Sv. Križ, Cesta, Ajdovščina.

(Lahonske mreže v Istri.) Iz Trsta se nam piše 5. junija: Stara taktika primorskih italijanskih politikov je, da se ti kolovodje ves čas ne zmenijo za slovenskega Primorca in le, kadar pride čas kakih volitev, tedaj se mu laskavo bližajo z različnimi obeti, slikajoč mu zlate gradove v zraku. Ta taktika je vzpela na dobri zemlji slovenske dobrosrčnosti, kratkovidnosti in — neumnosti, bi dejal, in te lastnosti Slovana si nasprotnik porogljivo izkorišča na neizmerno škodo Slovanov. Ako bi hotel temu razmerju mej Slovanom Primorja in njegovim uničevalcem dati primero, bi moral navesti sliko iz prejšnjih dob v ameriških divjinah, kamor so hodili kolonizirati Evropejci. Tu se je opetovano pripetilo, da so zvit Evropejci dobrim divjakom nosili v zameno zlato — žgano opojno pijačo: zlato za heruš! bi se reklo po naše. In tako je v Primorju in zlasti v naši Istri. Tudi tu smatra Italijan domačina, slovenskega Istrijana za divjaka, ki mu prinese zlato za opojno pijačo. A tu ni zlato v pravem pomenu besede, kar je že znosil nevedni istrski kmet v naročje prekanjenemu tujcu, marveč tu je zlato politične svobode, zlato gospodarske samostojnosti, katero zamenjava nezviti, istrski Slovan za — opojne obljube prekanjenih Lahonov. Tako je bilo že mnogokrat na silno škodo, v prepozno kesanje istrskih Slovanov in tako hoče biti i v zadnjih dneh. Te dni so namreč občinske volitve v veliki razdeljeni občini Pomjan v Istri nad Koprom. To politično postojanko bi Italijani radi na vsak način iztrgali iz rok Slovincem tega kraja in mreže katere so že metali in jih mečejo ondi okrog čez glavo slovenskim volilec, so stale Lahone že mnogo denarja in še več sleparskega prizadevanja. Ker čutijo Italijani, da je naše ljudstvo za letošnji boj precej dobro pripravljeno, da je ljudstvo popolnoma poučeno o vseh lahonskih nakanah, katerim se bode tudi izogibalo, ker hoče biti zmagovalec v tem volilnem boju, zato so prišli na dan z zvijačami. V sobotni seji istrskega deželnega zbora so si dali Lahoni predlagati od svojega somišljenika poslanca dr. Benatti ja, naj bi se v občini pomjanski kaj storilo »za javni blagor« tamošnjih občanarjev. Benatti je po dogovoru nasvetoval, naj bi se najprej napravil nov vodnjak v Krkavcih, vasi v Pomjansčini, in popravil oni vodnjak v Pomjanu. Potem naj bi se gradilo novo cesto od Šmarij do Buj in cesto preko Gažana in zgradilo most čez vodo Dragonjo in več tacih stvari. To je bilo v soboto in nedelja je bila primeren dan za izlete v Pomjansčino, ker je bilo lepo vreme. In tu so že frčali koperski politični agentje po bliskovo ven mej pomjanske posestnike in jim pripovedovali »koliko dobrega se je včeraj (v soboto) ukrenilo zanje v deželnem zboru in kako nehvaležno bi bilo, ako bi volili za slovensko stranko, katera jim ne gradi ne cest, ne vodnjakov in ne mostov, marveč jih samo nagraja na sovraštvo do dobrih sosedov Italijanov«. Tu teče sladka medica obljub, a tudi grenčica raznih izmišljenih groženj in kmet volivec se ujame v mreže, če bi vrag ne bil. Bili so časi, ko so take mreže imele dovolj sreče za lahonsko stvar, in v tistih časih je zrastel greben političnim lahonskim šušmarjem v tej tužni Istri. Danes je malo bolje, ker je dobra, nič zlega sluteča slovenska duša spoznala, kam pes taco molí. Zato so tudi lahonski naporí zvijačnejí. Toda baš na

teh naporih je poznati slabo vest Lahonov in do-
bro znamenje, da bi Slovani Istre lahko z moko-
vejo zapodili svoje zapeljivce ven iz Istre, samo
ako bi hoteli. Dejstvo, da se notri v dežel-
nem zboru šušmarijo take neumnosti baš sedaj, ob
volitvah na Pomjansčini, ko jim ves čas poprej
ni prišlo na misel, je znamenje, da je Lahonom
to skrajno sredstvo v dosego zmage na Pomjan-
ščini. Upamo, da se Slovani ne dajo ujeti v te
zanjke.

(Tržaška zdravniška zbornica) je minolo so-
boto izjavila, da vladne naredbe proti kugi niso
zadostne. Zbornica priporoča, naj se strožje po-
stopa s parniki, ki imajo veliko število potnikov,
in da morajo biti od občinstva ločeni oni zdrav-
niki, ki preiskujejo ladije.

(Občinske volitve v Pomjanu) so se pričele
v ponedeljek. Zadnji čas so se razmere za sloven-
sko stranko obrnile jako dobro, ker je več kme-
tov odpovedalo se lahonski stranki. Toda včerajšnja
»Edinost« poroča, da nasprotniki uganjajo neču-
vene stvari in posebno zlorablajo pooblastila. Kje
pa je zastopnik vlade?

(Morsko kopališče pri sv. Andreju) poleg Trsta
so odprli 4. t. m. Sprejeli so 200 otrok iz Prage,
Brna, Gradca, Dunaja in Trsta.

(Iz Gorice) se poroča, da so se pogajanja mej
slovenskimi in italijanskimi dež. poslanci zopet
pričela, a je jako dvomljivo, da bi se omogočilo
delovanje dež. zbora.

(Obravnava proti »Corrieru«) zaradi žaljenja
društva »Austria« v Korminu se bode vršila ta
mesec pred porotniki na Dunaju. Obravnava
utegne odkriti lepe stvari v Gorici in Furlaniji.

(Učimo se od njih!) »Piccolo« poroča iz
Fiumicella v Furlaniji sledeče: Tamošnja učitel-
jica ima navado, da igra v svojem stanovanju z
otroci tombolo; pri tej priliki pa se vzklikajo šte-
vilke v slovenskem jeziku. Zamoremo si misliti,
kako ogorčeno je tamošnje prebivavstvo zaradi
tega v čisto italijanskem kraju! Deželni poslanci,
katerim se je stvar naznanila, so že storili po-
trebne korake, da se dotična učiteljica pošlje igrat
tombolo v njene kraje. Toda šolski svet dosedaj
še ni dal odgovora. — Tako piše »Piccolo«, toraj
list, ki dela najstrastnejo propagando za italijanske
»številk« na slovenskih tleh. V tem slučaju se
kaže, kako Italijani porabijo vsako najneznatnišo
stvarico za svoje politične smotre, a kaže tudi ob-
nem, kako bi morali nastopati tudi mi proti njim
na — slovenskih tleh.

(Kolo je ukradel) danes popoldne mej 12. in
1/2. uro neznan uzmovič iz veže hišna št. 8 na
Poljanski cesti. Kolo ima policijsko št. 957 in nje-
gov levi ročaj je na pol okrušen. Kdor bo zasačil
to kolo, naj naznani policiji ali pa lastniku v ome-
njeni hiši.

(Zverine.) V soboto je parobrod »Maria Va-
leria« pripeljal na Reko nekaj jako lepih divjih
zveri, mej temi dva leva in dva bengalska tigra
za cesarski zverinjak v Schönbrunu pri Dunaju.

(Škoda vsled svinjske kuge) je v Slavoniji
jako velika. L. 1896, 1897 in 1898 je poginilo
okoli 150.000 svinj, ki so bile vredne okoli tri
milijone gld.

(Prodaja šume.) Vlastelinstvo Šavmburg-Lipe
v Virovitici je prodalo neki peštanski tvrčki 800
oralov hrastovega gozda za 722.000 gld.

(Trgovinsko ministerstvo) naznanja zbornici,
da se bo 9. junija t. l. vršila v poslopju vojnega
ministerstva v Bruslju ponudbena razprava zaradi
dobave raznih posteljnih predmetov, kakor kocov,
rjuh in prevlečkov za žimnice. Natančnejši pogoji
so v informacijski pisarni trgovskega muzeja v
Bruslju na razpolaganje.

(Grof Thun se ženi.) Iz Prage se poroča, da
se bode ministerski predsednik grof Thun, ki je
vdovec, zaročil s hčerjo deželnega maršala Jurija
Lobkovicca.

(Ženske zdravnice.) Bosanska vlada je name-
stila zdravnico dr. Hedvigo Olševsko v Dol. Tuzli,
dr. Gizelo Kuhn v Banjiluki in iz Dol. Tuzle pre-
mestila dr. Teodoro Krajevsko v Sarajevo.

(Angleški premog na Češkem.) Po uradnih po-
ročilih so minulo leto po Labi 71.800 met. stotov
angleškega premoga uvozili na Češko.

(Magelhaensova zastava.) To zgodovinsko za-
stavo, ki jo je razobesil Magelhaens v manilskem
zalivu, ko je odkril filipinske otoke, je izročil te
dni predsednik trgovinske zbornice v Manili špan-

ski kraljici. Zastava je bila do sedaj shranjena v
mestni hiši v Manili.

(Jovan Ristić obolel.) Iz Belgrada se poroča,
da je znani srbski državnik Jovan Ristić nevarno
obolel. Zdravniki trdijo, da bolnik več ne ozdravi.

(Statistika šampanjca.) Vinorejsko društvo v
Šampaniji je izdalo poročilo od meseca aprila
1898 do aprila t. l. V tem letu se je prodalo
27.397.996 steklenic; v skladiščih je še 111 1/2 mi-
lijona steklenic.

Društva.

(Krajevna skupina avstr. železni-
ških uradnikov v Ljubljani) napravi v
nedeljo dne 11. t. m. z opoldanskim vlakom
skupni družinski izlet v Podbrezje. Člani in ne-
člani dobro došli!

(Ženska podružnica sv. Cirila in
Metoda v Trstu.) Vabilo na vrtno veselico
ženske podružnice sv. Cirila in Metoda, katera
bode v nedeljo, dne 11. junija t. l. ob 1/2 5. uri
popoldne na vrtu »Narodnega doma« pri sv. Ivanu
s sodelovanjem »Slovanskega pevskega društva«,
godbo, ribarjenjem, pošto in bengaličnim ognjem.
— Vstopnina 25 kr. — Radodarni doneski se
hvaležno vsprejemajo.

(Podgradska posojilnica in hranil-
nica) razpošilja te dni poročilo in računski sklep
za četrto upravno leto 1898, iz katerega posna-
memo sledeče: Pristopilo je 46 zadružnikov s 46
deleži, odpovedali so 4 zadružniki s 4 deleži, iz-
stopil ni nobeden; ostalo je 432 zadružnikov s
436 popolnoma vplačanimi deleži v znesku gold.
4360.—. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 21,
uničilo pa 16, obstoji torej 118 knjižic za gold.
66.837-08 in znaša poprečna vloga 566-41. Poso-
dilo se je na novo 44 zadružnikom, 5 zadruž-
nikov je pa posojilo popolnoma vrnilo, dolžnikov
je torej 378, ki dolžujejo skupaj gld. 76.631-74,
ali povprek gld. 202-72. Upravnega dobička je
bilo gld. 536-46, zadružni zaklad je narastel na
gld. 1830-76. Denarnega prometa je bilo v mi-
nulem letu gld. 139.732-81 1/2. Hranilne vloge spre-
jemajo se od vsakega, ako tudi ni zadružnik ter
se obrestujejo po 4 1/2 %. Posojila dajejo se samo
zadružnikom in sicer po 6 % na osobni kredit ali
proti uknjižbi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celovec, 7. junija. Predsednik Mohor-
jeve družbe, stolni prošt dr. Val. Müller,
je umrl sinoči po dolgem bolehanju. Pogreb
bo v četrtek popoldne.

Dunaj, 7. junija. Ministerski predsednik
grof Thun je bil danes pri cesarju v daljši
avdijenci.

Dunaj, 7. junija. Ker je Szell prišel
sam na Dunaj, se kaže, da se je res do-
gnala neka podlaga za nove dogovore, ki se
morajo najprej načelno rešiti.

Dunaj, 7. junija. Hrvatski ban Khuen
je prišel na Dunaj poklican od cesarja, ki
hoče tudi od njega čuti mnenje o političkih
razmerah.

Budimpešta, 7. junija. Včeraj sta se
dvobojevala s sabljami zbornični predsednik
Perczel in glavni urednik dnevnika »Magyar
Hirlap«. Oba sta ranjena.

Pariz, 7. junija. Predsednik Loubet do-
biva od raznih vladarjev čestitke, da se je
napad nanj izjalovil.

Pariz, 7. junija. Poleg grofa Christia-
nija se bo zagovarjalo pred sodiščem še
osem oseb.

Pariz, 7. junija. Vlada je razpustila dru-
štvo »cercele Athletique«, ki mu je pripadal
grof Christiani in več drugih demonstrantov.

Pariz, 7. junija. Zola, ki se je zopet
vrnil v Pariz, je dobil včeraj dostavljeno
svojo obsodbo. V sedanjih izpremenjenih raz-
merah vložil prošnjo za novo obravnavo.

Berolin, 7. junija. Povodom glavne
razprave o vladni predlogi v varstvo obrtnih
delavcev je izjavil poslanec Bebel, da je ta
predlog najdrznejši napad na pravice delav-
cev in da je naravnost sramotno, da si vlada
drzne priti na dan s tako predlogo v času,
ko se v Franciji poskuša popraviti storjeno
krivico enemu samemu državljanu in ko se
v Italiji proglašča amnestija.

London, 7. junija. V Belfastu so se po-
javili veliki nemiri med katoliki in prote-
stanti. Demonstranti so povzročili ogromno
materialno škodo. Posredovati je moralo vo-
jaštvo z nasajenimi bajoneti in je bilo več
oseb smrtno ranjenih.

Newjork, 7. junija. Iz Manile poročajo,
da se je bil te dni vroč boj mej Amerikani
in vstaši. Ameriške čete so se le z največ-
jim naporom rešile večjega poraza. Vstaši
so jim pretrgali vso brzojavno zvezo in ena
ameriških baterij je sama pokončala stre-
livo, da ni prišlo v roke sovražniku.

ŠTATISTIČNE NOVIČE:

5. junija. Alojzij Kumar, delavca sin, 2 leti, Cesta na
loko 12, davica. — Anton Bučar, agent, 49 let, Rimska
cesta 9, meningitis.

V hiralnici:

4. junija. Marija Udovč, kajzarja hči, 27 let, jetika.

V bolnišnici:

3. junija. Helena Čehun, gostilja, 72 let, ostarelost.

4. junija. Ivan Brodnik, gostac, 67 let, ostarelost.

5. junija. Karolina Pogačnik, črevljarka hči, 7 mesecev,
bronchitis capillaris.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m., srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nabe	Padačina v 24. urah v mm.
6	9 zvečer	739-9	19-6	sl. jug	jasno	
7	7 jutraj	739-7	15-5	sl. svzh.	jasno	0-0
	2. popol.	736-5	29-0	sr. jug	del. oblac.	

Srednja včerajšnja temperatura 20-7°, normale: 16-7°.

Tržne cene v Ljubljani

dne 7. junija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	9 —	Špeh povojen, kgr.	70 —
Rež, " " "	8 —	Surovo maslo, " "	90 —
Ječmen, " " "	7 —	Jajce, jedno, " "	2 —
Oves, " " "	6 50	Mleko, liter, " "	7 —
Ajda, " " "	8 —	Goveje meso, kgr.	60 —
Proso, " " "	9 —	Telečje " " "	62 —
Koruza, " " "	5 60	Svinjsko " " "	75 —
Krompir, " " "	3 30	Kostrunovo " " "	40 —
Leca, hkl., " " "	12 —	Piščanec " " "	55 —
Grah, " " "	10 —	Golob " " "	18 —
Fižol, m. stot, " " "	12 —	Seno, m. stot, " " "	—
Maslo, kgr., " " "	1 05	Slama, " " "	—
Mast, " " "	70 —	Drva trda, 4 kub. m.	6 40
Špeh svež, " " "	65 —	" mehka, 4 " "	4 60

Poslano.

455

Jemljemo si čast, naznaniti č. sobratom, da naš po-
oblaščenec prečastni gosp. Dijoniz Guzmics ravno kar potuje
po južnih kronovinah, da prečast. gg. duhovnike pouči o
»društvu za obnemogle katoliške duhovnike v
Avstriji« in da jih povabi k pristopu. Prosimo svoje preč.
sobrate, da našega pooblaščenca bratovsko sprejmó, mu po-
polnoma zaupajo in društvu pridno pristopajo.

Vodstvo društva za obnemogle katol. duhovnike v Avstriji
na Dunaji, I., Wipplingerstrasse 30.

Napise in slikanje grbov obrtnih
in tr-
govskih znakov na steklo, les in kositar oskrbuje in
umetno izvršuje v lastni delavnici tvrčka **BRATA EBERL**
v Ljubljani, Franciskanske ulice.
Vnauja naročila proti povzetju. 228 18 11-3

Vabilo

k

I. občnemu zboru

»Slovenskega vinogradniškega društva,
zadruga z omejeno zavezo« v Ljubljani,

ki se bode vršil

v četrtek, dne 22. junija 1899,

ob 3 uri popoldne

v prvem nadstropju »Katoliškega doma« v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo poslovodje.
3. Volitev predsedništva.
4. Volitev nadzorništva.
5. Razgovor o navodilih za poslovanje.
6. Razni nasveti.

V Ljubljani, dne 6. junija 1899.

531 1-1

Začasno predsedništvo.

V Logatcu se oddasta po prav nizki ceni
dva še jako lična in dobro ohranjena

stranska altarja.

Cena se izve pri podpisnem.

Župni urad v Logatcu,
dne 5. junija 1899.

Jostp Lavrtič,
župnik.

ANT. PRESKER
krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na **haveloke** v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
227 28

Hiša,
pred dvema letoma dozidana, se **prodá iz proste**
roke pod zelo ugodnimi pogoji.
Več se izve pri hišni lastnici, Valvazorjev trg
št. 5 (trafika). 524 2-2

Vidrova ržena kava,
nad vse čist izdelek, je kot pridevek k pravi kavi jako
zdrava in izvrstna pijača.
Po mestih naprodaj pol kilograma za **24 kr.** — Kjer v
prodajalnicah ni dobiti, naj se blagovoli naravnost naročiti
5 kgr. za **2 gld 25 kr.** franko na vse pošte. 104 10 5
Tovarna za rženo kavo v Pragi-Lieben.

Prodajalnica katol. tiskovnega društva
prej H. Ničman
v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2
priporoča svojo bogato zalogo **molitvenikov**, mnogovrstnih
podob in raznih drugih **devotionalij**, zlasti:
Rožne vence, navadne, po pet oddelov, na niti dvanajste-
rica 25 kr. do 1 gld. 40 kr.; na žici dvanajsterica 45 kr.
do 3 gld.; iz bisernice jeden 35 kr. do 2 gld.; iz bisernice
na srebrni žici in s križcem bisernim ali srebrnim jeden
1 gld. 70 kr. do 3 gld.; iz aluminija po 65 kr. kos.
Rožne vence Naše Ljube Gospe, dvanajsterica 60 kr.
do 1 gld.; **rožne vence Žalostne M. božje**, dvanajste-
rica 1 gld. 60 kr. do 2 gld. 40 kr.; **rožne vence za**
duše v vlačah, dvanajsterica 1 gld. ali 1 gld. 10 kr.
Svetinjske, raznovrstne, manjše in večje, dvanajsterica
70 kr., 1 gld. 20 kr. do 3 gld. 60 kr.
Svetinje za „Marijine družbe“, velike, iz aluminija, s
slovenskim napisom, jedna 12 kr., sto skupaj 10 gld.
Srebrne svetinjske »Brezmadežnega Spoč.« in »presv.
R. Telesa« po 45 kr. jedna in višje.
Pražki Jezuščki, v malih pušicah, po 10 kr., več skupaj
ceneje.
Križci za rožne vence, dvanajst 25 kr. do 1 gld. 20 kr.,
iz niklja jeden 7 kr. do 70 kr.
Križi razne velikosti in kakovosti s stojalom ali za na steno,
od 75 kr. jeden do 20 gld.
Podobice za I. sv. Obhajilo, sto skupaj 2 gld. 50 kr.,
s čipkami 3 gld. 80 kr.; večje za okvir, sto 6 gld. in 12 gld.
Spomin sv. misijona, sto podob skupaj 85 kr.
Litanijske presv. Srca Jezusovega, slovenske, nemške,
latinske, sto skupaj 80 kr.
td. itd.

G. Piccoli,
dvorni založnik
Nj. svetosti
papeža
Leona XIII.
lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta.
Železnato vino.
Kemične analize odličnih stro-
kovnjakov, kateri so v
Železnatem vinu
lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani
zmiraj potrdili navedeno množino
železa, so najboljši spričevali ter
dajejo največje poročilo za njega
učinek.
To vino je kaj dobro za slabo-
krvne, nervozne in vsled bolezni
oslabele osebe, za blede, sloke
(suhe) in bolehave otroke.
Cena polliterski steklenici 1 gld.
Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino
plačajo p. n. naročniki. 827 39

Trnkóczy-jev
oblič za kurja očesa
102 10-5 (cena 35 kr.)

je najboljšo in najbolj gotovo sredstvo, da se urno in
temeljito odpravijo kurja očesa, trda koža itd. **Učinek**
zajamčen! Pristno le, če je vsacemu flaštru vtisnjeno:
»Franciskova lekarna«. Dobiti je na Dunaju, V. 2. Schön-
brunnerstrasse 107 (kjer se izdeluje), v Ljubljani pa
v lekarni gospoda Ubalda pl. Trnkóczy-ja, Mestni
trg št. 4.
Po pošti franko, ako se 40 kr. pošlje v znamkah.

Pozor **PUCH-STYRIA** **kolesarji!**
Obče znana, jako trpežna
kolesa Styria št. V „ljudsko kolo“
prodajajo se zaradi različnih cen drugih vrst koles po jako
znižanih tovarniških cenah pri
Franu Čudnu v Ljubljani
s čemur je sl. občinstvu dana prilika po ceni si pribaviti
Styria št. V. 399 13
Zastopnik tvrdke: **Josip Polak.**

Št. 18808. 528 3-1
Razglas.
Da bode mogoče sproti določevati iz kakošnega materiala in kako
naj se polagajo **trotarji**, ter da se omogoči mestnemu stavbnemu uradu
dotična dela nadzorovati, opozarja mestni magistrat, da je vsakdo, ki ob
svojem poslopi in zemljišči namerava napraviti trotar, obvezan naznaniti
mu vsaj **48 ur** prej, kdaj se bode polaganje trotarja začelo in kateri
podjetnik je delo prevzel.
Tudi se še posebno opozarja, da mestni magistrat ne bode prevzemal
v nadalnje oskrbovanje in vzdrževanje onih trotarjev, ki bi se ne polo-
žili strogo po njegovih predpisih, prej, da se na stroške dotičnega posest-
nika temeljito ne prelože.
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 28. maja 1899.

Prevzete obrti.
Usojam se najljudneje naznaniti, da sem prevzel
Rudolf Schmidtmayer-jevo vrvarijo
na Sv. Petra cesti št. 33 v Ljubljani
ter se bodem potrudil postreči čast. gg. starim in novim odjemalcem vselej z
najboljšim in solidno izdelanim blagom po najzmernejših cenah.
Se najvdaneje priporočujoč z velespoštovanjem 529 4-1
J. N. Adamič, vrvarski mojster.

Najnovejša špecerijska trgovina!!!
Karol Planinšek
prej Schober, Dunajska cesta št. 8.
Ozira se na svoj zadnji inserat, dovoljujem si sl. občinstvo
opozarjati na svojo **veliko zalogo špecerijskega blaga**,
kakor: **raznovrstne kave**, kakao, čokolade, olivnega, na-
miznega in aixer-olja itd.
Nadalje se istemu tudi priporočam za nakup **najfinejšega**
francoskega in ogerskega konjaka, **pristne sedmograške**
slivovke, **finega tropinovca** in **špirta** po najnižjih cenah,
zagotavljajoč solidno in reelno postrežbo. 415 15-12

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.
BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.
Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné
do dné po 4½%.
Poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Dunajska borza.		
Dné 7. junija.		
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 70 kr.	
Skupni državni dolg v srebru	100 » 40 »	
Avstrijska zlata renta 4%	120 » 05 »	
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 » 40 »	
Ogerska zlata renta 4%	119 » 40 »	
Ogerska kronska renta 4%, 200	97 » — »	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	916 » — »	
Kreditne delnice, 160 gld.	859 » 50 »	
London vista	120 » 50 »	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 92½ »	
20 mark	11 » 77 »	
20 frankov (napoleonidor)	9 » 55 »	
Italijanski bankovci	44 » 70 »	
C. kr. cekini	5 » 67 »	
Dné 6. junija.		
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 50 kr.	
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 » — »	
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 » 75 »	
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 » 80 »	
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 » — »	
Dunavske vravnave srečke 5%	129 » 25 »	
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » 75 »	
Posojilo goriškega mesta	112 » — »	
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »	
Zastavna pisma av. ostr. zem.-kred. banke 4%	97 » 60 »	
Priporitne obveznice državne železnice	214 » — »	
» južne železnice 3%	168 » 75 »	
» južne železnice 5%	123 » 25 »	
» dolenskih železnice 4%	99 » 50 »	
Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld 50 kr.	
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	162 » — »	
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 40 »	
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » — »	
Salmove srečke, 40 gld.	85 » 50 »	
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » — »	
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »	
Ljubljanske srečke	24 » — »	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 » 25 »	
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3345	— » — »	
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	452 » — »	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	66 » — »	
Splošna avstrijska stavbinska družba	108 » — »	
Montanska družba avstr. plan.	236 » 95 »	
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	187 » — »	
Papirnih rubljev 100	127 » 62 »	

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobika. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulanična izvršitev naročil na borzi.
Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.
Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarah,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.